

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 25. apríla 2013*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Sociálna politika — Aproximácia právnych predpisov — Ochrana zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa — Smernica 2008/94/ES — Pôsobnosť — Podnikové doplnkové dôchodkové systémy — Systém s vymedzenými dávkami a vyváženými nákladmi — Nedostatok zdrojov — Minimálna úroveň ochrany — Hospodárska kríza — Vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj — Povinnosti dotknutého členského štátu v prípade nedostatku zdrojov — Zodpovednosť členského štátu v prípade nesprávneho prebratia“

Vo veci C-398/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím High Court (Írsko) z 20. júla 2011 a doručený Súdnemu dvoru 27. júla 2011, ktorý súvisí s konaním:

Thomas Hogan,

John Burns,

John Dooley,

Alfred Ryan,

Michael Cunningham,

Michael Dooley,

Denis Hayes,

Marion Walsh,

Joan Power,

Walter Walsh

proti

Minister for Social and Family Affairs,

Ireland,

Attorney General,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky tretej komory, sudcovia K. Lenaerts, E. Juhász (spravodajca), J. Malenovský a D. Šváby,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. októbra 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— T. Hogan a i., v zastúpení: G. Byrne, solicitor, M. Collins, SC, a C. Donnelly, BL,

— Minister for Social and Family Affairs, Ireland, a Attorney General, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci B. Murray, BL, ako aj E. Carolan, BL,

— holandská vláda, v zastúpení: J. Langer, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: G. Rozet a J. Enegren, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 1 a 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. EÚ L 283, s. 36).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi na jednej strane pánom Hoganom a ďalšími bývalými zamestnancami spoločnosti Waterford Crystal Ltd (ďalej len „Waterford Crystal“) a na druhej strane Minister for Social and Family Affairs, Ireland, a Attorney General vo veci prebratia smernice 2008/94.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 2008/94 sa táto smernica uplatňuje na nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov voči zamestnávateľom, ktorí sa nachádzajú v platobnej neschopnosti v zmysle článku 2 ods. 1.
- 4 Podľa článku 8 uvedenej smernice členské štáty zabezpečia, aby sa prijali potrebné opatrenia na ochranu záujmov zamestnancov a osôb, ktoré v deň, keď sa začala platobná neschopnosť ich zamestnávateľa, už podnik alebo podnikateľskú činnosť opustili, v súvislosti s právami zakladajúcimi ich okamžitý alebo budúci nárok na dávky v starobe vrátane pozostalostných dávok v rámci podnikových alebo medzipodnikových doplnkových dôchodkových systémov mimo vnútroštátnych systémov zákonného sociálneho zabezpečenia.

Írske právo

Zákonný dôchodok

- 5 Pokiaľ ide o zákonný dôchodok v Írsku, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vláda spravuje odvody zamestnancov a zamestnávateľov prostredníctvom fondov sociálneho poistenia. Hoci sa tieto odvody nazývajú „odvody sociálneho zabezpečenia spojené so mzdou“ („Pay Related Social Insurance“), zákonný dôchodok sa vypláca bez ohľadu na úroveň príjmov zamestnanca počas jeho zamestnania.
- 6 Základný dôchodok dosahuje výšku 230,30 eura týždenne a vypláca sa každej osobe, ktorá dosiahne dôchodkový vek a počas zamestnania platila v určitej výške odvody sociálneho zabezpečenia spojené so mzdou. Fungovanie systému zákonného dôchodku je nezávislé od nárokov, ktoré osoba nadobudla na základe podnikového systému, či už ide o systém s vymedzenými dávkami alebo systém s vymedzenými odvodmi.

Podnikové doplnkové dôchodkové systémy s vymedzenými dávkami

- 7 V Írsku vo väčšine podnikových doplnkových dôchodkových systémov s vymedzenými dávkami sú aktíva týchto systémov zverené do správy trustees, správcov peňažných prostriedkov, ktorí sú ich držiteľmi výlučne v prospech oprávnených osôb z dotknutého systému, tieto aktíva nie sú vlastníctvom zamestnávateľa a nemôžu byť použité na kolektívne uspokojenie jeho veriteľov v prípade jeho platobnej neschopnosti.
- 8 V takomto systéme majú zamestnanci nárok na dôchodok len pod podmienkou, že ich systém má dostatok aktív. Ochrana týchto aktív je zabezpečená prostredníctvom trustu, čím sú oddelené od majetku zamestnávateľa.
- 9 Podľa vnútroštátnej právnej úpravy sú doplnkové dôchodkové systémy financované odvodmi pochádzajúcimi súčasne od zamestnávateľa aj zamestnancov. Pokiaľ ide o zamestnancov, stanovené percento ich mzdy sa odvádza penzijným fondom, zatiaľ čo zamestnávateľia platia ročne, aby sa zabezpečilo, že doplnkový dôchodkový systém má z dlhodobého hľadiska dostatok aktív na plnenie svojich povinností.
- 10 Na určenie sumy odvodov zamestnávateľa zákon z roku 1990 o dôchodkoch (Pensions Act, 1990) v znení zmien a doplnení stanovuje poistnému matematikovi uskutočniť výpočty podľa osobitnej normy nazývanej minimálny štandard odvodov („Minimum Funding Standard“). Z toho vyplýva, že doplnkové dôchodkové systémy sa vyznačujú „rovnovážnymi nákladmi“, keďže zamestnávateľ odvádza každoročne potrebnú sumu, ktorá doplní odvody zamestnancov, aby boli aktíva a pasíva z dlhodobého hľadiska vyvážené.
- 11 Štatúty dôchodkových fondov umožňujú zamestnávateľovi kedykoľvek likvidovať doplnkové dôchodkové systémy a v dôsledku toho ukončiť svoju povinnosť prispievať do nich. Tieto štatúty stanovujú, že v prípade likvidácie fondov, či už z rozhodnutia zamestnávateľa ukončiť svoje povinnosti, jeho platobnej neschopnosti alebo z akéhokoľvek iného dôvodu, zamestnanci dostanú časť aktív fondu.
- 12 Doplnkový dôchodkový systém s vymedzenými dávkami v Írsku môže zohľadniť zákonný dôchodok. Takýto systém sa nazýva doplnkový dôchodok („integrated pension“).

Prebratie článku 8 smernice 2008/94 do írskeho práva

- 13 Vnútroštátny súd spresňuje, že jediným opatrením vnútroštátneho práva, ktoré bolo výslovne prijaté na prebratie článku 8 smernice Rady 80/987/EHS z 20. októbra 1980 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. ES L 283, s. 23; Mim. vyd. 05/001, s. 217), teraz článok 8 smernice 2008/94, je § 7 zákona z roku 1984 o ochrane zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa [Protection of Employees (Employers' Insolvency) Act 1984], ktorý stanovuje, že všetky odvody, ktoré zamestnávateľ zaplatil alebo dlhuje za dvanásť mesiacov predchádzajúcich platobnej neschopnosti, budú vyplatené podnikovému doplnkovému dôchodkovému systému.

Skutkové okolnosti veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 Žalobcami vo veci samej sú desiaty bývalí zamestnanci spoločnosti Waterford Crystal, podniku, ktorý sa od roku 1947 špecializoval na výrobu vysoko kvalitných výrobkov z krištáľu a nachádza sa v meste Waterford (Írsko). Ôsmi zo žalobcov vo veci samej mali odísť do starobného dôchodku v rokoch 2011 až 2013, zvyšní dvaja v rokoch 2019 a 2022.
- 15 Jednou z podmienok zamestnania žalobcov bol vstup do doplnkového dôchodkového systému s vymedzenými dávkami založeného ich zamestnávateľom, Waterford Crystal Limited Contributory Pension Scheme for Factory Employees alebo Waterford Crystal Limited Contributory Pension Scheme for Staff, z ktorých prvý bol založený v roku 1975 a druhý v roku 1960, zakladateľskou listinou trustu.
- 16 Uvedené systémy obsahujú pre oprávnené osoby, ktoré odídu do starobného dôchodku v riadnom veku, možnosť poberať dávku v starobe, ktorej základom je posledná skutočná mzda („actual final salary“), od ktorej sa odpočíta zákonný dôchodok („State pension“). Po vykonaní tohto odpočítania („final pensionable salary“) dve tretiny takto získanej sumy predstavujú dávku v starobe z príslušných doplnkových dôchodkových systémov.
- 17 Na začiatku roku 2009 bol pre Waterford Crystal vymenovaný mimoriadny správca a bolo zistené, že spoločnosť sa nachádza v platobnej neschopnosti. Doplnkové dôchodkové systémy, ktoré táto spoločnosť založila, boli k 31. marcu 2009 likvidované, pričom celková suma aktív dosiahla približne 130 miliónov eur, pasíva boli vyčíslené na 240 miliónov eur a deficit tak dosiahol výšku 110 miliónov eur.
- 18 Poistný matematik poverený žalobcami vo veci samej odhadol, že dostali 18 % až 28 % sumy, na ktorú by mali právo, ak by získali skutočnú hodnotu svojich nadobudnutých nárokov na dávky v starobe. Poistný matematik, ktorého poverilo Írsko, vyslovil voči tomuto výpočtu určité námietky a odhadol, že toto percento je 16 % až 41 %, ale nepribližuje sa 49 % uvedeným Súdnym dvorom v rozsudku z 25. januára 2007, Robins a i. (C-278/05, Zb. s. I-1053).
- 19 Žalobcovia vo veci samej preto chceli podať žalobu na základe tvrdenia, že vzhľadom na už citovaný rozsudok Robins a i. Írsko nesprávne prebralo článok 8 smernice 2008/94.
- 20 Írsko naproti tomu tvrdí, že tak pred už citovaným rozsudkom Robins a i., ako aj po ňom prijalo množstvo zásadných opatrení určených na ochranu záujmov oprávnených osôb z podnikových doplnkových dôchodkových systémov.

21 Keďže High Court sa domnieva, že na vydanie jeho rozhodnutia je nevyhnutný výklad ustanovení smernice 2008/94, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Uplatňuje sa smernica 2008/94... na situáciu žalobcov vzhľadom na článok 1 ods. 1 tejto smernice, ako aj na skutočnosť, že krátenie dôchodkových dávok, na ktoré majú žalobcovia nárok, podľa írskoho práva nie je dlhom voči ich zamestnávateľovi, ktorý by bol uznaný v rámci konkurzného konania alebo akejkoľvek likvidácie zamestnávateľa žalobcov a ktorý, za okolností prejednávaneho prípadu, inak neposkytuje právny základ nároku voči ich zamestnávateľovi?
2. Je vnútroštátny súd pri posudzovaní toho, či štát splnil svoje povinnosti podľa článku 8 [smernice 2008/94], oprávnený zohľadniť zákonný príspevkový dôchodok, ktorý žalobcovia budú poberať (ktorého poberanie nesúvisí s podnikovým dôchodkovým systémom), a porovnať a) celkový zákonný dôchodok a hodnotu dávok, ktoré žalobcovia budú alebo môžu skutočne poberať z podnikového dôchodkového systému, s b) celkovým zákonným príspevkovým dôchodkom a hodnotou nadobudnutých nárokov na dôchodkové dávky každého žalobcu v čase likvidácie systému, ak bol zákonný dôchodok zohľadnený pri stanovovaní výšky dôchodkovej dávky, na ktorú majú žalobcovia nárok?
3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku, predstavujú sumy, ktoré žalobcovia môžu skutočne poberať, dodržanie povinností zo strany štátu podľa článku 8?
4. Treba na účely uplatnenia článku 8 smernice [2008/94] stanoviť príčinnú súvislosť medzi krátením dôchodkových dávok žalobcov a platobnou neschopnosťou ich zamestnávateľa bez ohľadu na skutočnosť, že (i) dôchodkový systém nie je dostatočne financovaný od dátumu platobnej neschopnosti zamestnávateľa a (ii) platobná neschopnosť zamestnávateľa znamená, že zamestnávateľ nemá prostriedky na to, aby prispel dostatočnou sumou do dôchodkového systému, čiže plne pokryl dôchodkové dávky poistencov (zamestnávateľ nie je povinný tak urobiť, keďže systém je v likvidácii)?
5. Znamenajú opatrenia prijaté Írskom... splnenie povinností uložených smernicou [2008/94] vzhľadom na sociálne, obchodné a hospodárske okolnosti zohľadnené zo strany Írska v rámci skúmania ochrany dôchodkov po vydaní [už citovaného] rozsudku vo veci Robins a i. a najmä vzhľadom na „potrebu vyváženého hospodárskeho a sociálneho rozvoja Spoločenstva“ uvedenú v odôvodnení 3 [tejto] smernice?
6. Predstavuje hospodárska situácia dostatočne výnimočnú okolnosť, ktorá odôvodňuje nižší stupeň ochrany záujmov žalobcov, ako by mohlo byť požadované za iných okolností, a ak áno, aký je prípustný nižší stupeň ochrany?
7. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku, je skutočnosť, že opatrenia prijaté štátom po vydaní [už citovaného] rozsudku vo veci Robins a i. nemali za následok to, že by navrhovatelia poberali viac ako 49 % hodnoty ich nadobudnutých nárokov na dôchodkové dávky v rámci ich podnikového dôchodkového systému, sama osebe závažným porušením povinností štátu, ktoré oprávňuje žalobcov na náhradu škodu (t. j. bez samostatného preukázania, že konanie štátu po vydaní [už citovaného] rozsudku Robins a i. viedlo k vážnemu a zjavnému nesplneniu povinností zo strany štátu podľa článku 8 smernice [2008/94]?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 22 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2008/94 vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na nároky bývalých zamestnancov na dávky v starobe z doplnkového dôchodkového systému zriadeného ich zamestnávateľom.
- 23 V tejto otázke sa vnútroštátny súd odvoláva na článok 1 ods. 1 uvedenej smernice a spresňuje, že podľa írskeho práva v takejto situácii neexistuje nijaký právny základ, ktorý by umožňoval žalobcom v konaní vo veci samej podať žalobu proti ich zamestnávateľovi.
- 24 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že vzhľadom na povinnosť, ktorú mali žalobcovia v konaní vo veci samej pri ich prijatí do zamestnania, a to vstúpiť do podnikového dôchodkového systému zriadeného ich zamestnávateľom, ich nároky na dávky v starobe v rámci tohto systému sa musia považovať za nároky vyplývajúce z pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov voči ich zamestnávateľovi v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 2008/94.
- 25 Pokiaľ ide o článok 8 smernice 2008/94, ten stanovuje osobitnú povinnosť členských štátov v prospech zamestnancov. Členské štáty môžu splniť túto povinnosť rôznymi spôsobmi. Toto splnenie môže spočívať v zabezpečení buď toho, že zamestnávateľ je schopný čeliť povinnostiam vyplývajúcim z podnikového doplnkového dôchodkového systému, alebo toho, že túto schopnosť má podniková dôchodková inštitúcia odlišná od zamestnávateľa.
- 26 Je nesporné, že žalobcovia v konaní vo veci samej sú bývalými zamestnancami spoločnosti, pričom tvrdia, že Írsko neochránilo ich záujmy, pokiaľ ide o ich nadobudnuté nároky na dávky v starobe na základe podnikového doplnkového dôchodkového systému v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa.
- 27 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na nároky bývalých zamestnancov na dávky v starobe z doplnkového dôchodkového systému zriadeného ich zamestnávateľom.

O druhej otázke

- 28 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 smernice 2008/94 vykladať v tom zmysle, že na určenie, či členský štát splnil povinnosť uvedenú v tomto článku, možno zohľadniť dávky zákonného dôchodku.
- 29 Treba uviesť, že cieľom článku 8 smernice 2008/94 je zabezpečiť ochranu záujmov zamestnancov, pokiaľ ide o ich nároky na dávky v starobe v rámci podnikových doplnkových dôchodkových systémov v prípade, ak nastane platobná neschopnosť zamestnávateľa. Samotné toto ustanovenie uvádza, že sa vzťahuje výlučne na podnikové alebo medzipodnikové doplnkové dôchodkové systémy, pričom v rámci tejto ochrany spresňuje, že ide o systémy „mimo vnútroštátnych systémov zákonného sociálneho zabezpečenia“.
- 30 Vzhľadom na jednoznačné znenie článku 8 smernice 2008/94 nemožno pri posudzovaní otázky, či členský štát splnil povinnosť stanovenú v tomto článku, zohľadniť dávky zákonného dôchodku.
- 31 Toto konštatovanie nemožno vyvrátiť existenciou právnej úpravy podnikového doplnkového dôchodkového systému, podľa ktorej sa pri výpočte dávky v starobe z tohto systému dávky zákonného dôchodku odpočítajú od sumy poslednej skutočnej mzdy použitej ako základ pre tento výpočet („actual final salary“).

- 32 Zohľadnenie dávok zákonného dôchodku na účely uplatnenia článku 8 smernice 2008/94 by totiž bolo v rozpore s potrebným účinkom ochrany stanovenej týmto článkom v rámci podnikových doplnkových dôchodkových systémov.
- 33 V dôsledku toho treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 8 smernice 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že na určenie, či si členský štát splnil povinnosť uvedenú v tomto článku, nemožno zohľadniť dávky zákonného dôchodku.
- 34 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku sa netreba zaoberať treťou otázkou.

O štvrtej otázke

- 35 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 smernice 2008/94 vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa uplatňoval, stačí, ak v deň, keď nastane platobná neschopnosť zamestnávateľa, nemá podnikový doplnkový dôchodkový systém dostatočné finančné krytie a z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemá zamestnávateľ potrebné prostriedky na zaplatenie odvodov postačujúcich na to, aby sa umožnilo úplné vyplatenie dávok dlžných príjemcom z tohto systému, alebo či je nevyhnutné, aby títo príjemcovia preukázali existenciu ostatných okolností, ktoré viedli ku kráteniu ich nárokov na dávky v starobe.
- 36 Treba konštatovať, že cieľom smernice 2008/94 je ochrana zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Nijako sa nezaoberá dôvodmi, ktoré spôsobili túto platobnú neschopnosť.
- 37 Pokiaľ ide o nedostatočné krytie podnikového doplnkového dôchodkového systému, jeho príčiny môžu byť rôzne, konkrétne najmä neplatenie odvodov zamestnancami alebo zamestnávateľom, nepriaznivý vývoj kapitálových trhov, zlé spravovanie fondov systému alebo nedostatočne prísne pravidlá týkajúce sa obozretnosti.
- 38 Článok 8 smernice 2008/94 však nerozlišuje medzi možnými dôvodmi, ale stanovuje všeobecnú povinnosť ochrany záujmov zamestnancov a ponecháva členským štátom prostriedok, aby v súlade s právom Únie, najmä smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 235, s. 10; Mim. vyd. 05/004, s. 350), vymedzili metódy, ktorými splnia túto povinnosť.
- 39 Preto na uplatňovanie článku 8 smernice 2008/94 nie je potrebné zistiť príčiny, ktoré viedli k platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ani tie, ktoré spôsobili nedostatočnosť finančného krytia podnikového doplnkového dôchodkového systému.
- 40 V dôsledku toho treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 8 smernice 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa uplatňoval, stačí, ak v deň, keď nastane platobná neschopnosť zamestnávateľa, nemá podnikový doplnkový dôchodkový systém dostatočné finančné krytie a z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemá zamestnávateľ potrebné prostriedky na zaplatenie odvodov postačujúcich na to, aby sa umožnilo úplné vyplatenie dávok dlžných príjemcom. Nie je nevyhnutné, aby títo príjemcovia preukázali existenciu ostatných okolností, ktoré viedli ku kráteniu ich nárokov na dávky v starobe.

O piatej a šiestej otázke

- 41 Svojou piatou a šiestou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2008/94 vykladať v tom zmysle, že opatrenia, ktoré Írsko prijalo po vydaní už citovaného rozsudku Robins a i., znamenajú splnenie povinností uložených touto smernicou vzhľadom

na potreby vyváženého hospodárskeho a sociálneho rozvoja, a či hospodárska situácia predstavuje výnimočnú okolnosť, ktorá môže odôvodniť zníženie úrovne ochrany záujmov zamestnancov, pokiaľ ide o ich nároky na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému.

- 42 V už citovanom rozsudku *Robins a i.* Súdny dvor pri výklade článku 8 smernice 80/987, teraz článok 8 smernice 2008/94, uznal, že členské štáty disponujú širokou mierou voľnej úvahy v súvislosti s určením tak mechanizmu, ako aj úrovne ochrany nárokov na dávky v starobe na základe podnikového doplnkového dôchodkového systému v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ktorá vylučuje povinnosť úplnej záruky (rozsudok *Robins a i.*, už citovaný, body 36 a 42 až 45).
- 43 Uviedol však, že ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré môžu viesť k zabezpečeniu dávok z podnikového doplnkového dôchodkového systému obmedzenému na menej ako polovicu nárokov, ktorých sa mohol domáhať zamestnanec, nezodpovedajú definícii pojmu „ochrana“ použitého v článku 8 smernice 80/987 (rozsudok *Robins a i.*, už citovaný, bod 57).
- 44 Toto posúdenie zohľadňuje požiadavky vyváženého hospodárskeho a sociálneho rozvoja, pričom prihliada jednak na rozdielny a málo predvídateľný vývoj hospodárskej situácie členských štátov a jednak na potrebu zabezpečiť zamestnancom minimálnu úroveň ochrany v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa spojenej napríklad s nepriaznivým vývojom hospodárskych podmienok.
- 45 V tejto súvislosti to nie sú osobitosti opatrení prijatých členským štátom, ktoré určujú, či riadne splnil povinnosti uvedené v článku 8 smernice 2008/94, ale výsledok vyplývajúci z uplatňovania týchto vnútroštátnych opatrení.
- 46 Okrem iného, opatrenie, ktoré uvádza vnútroštátny súd, uvedené v bode 13 tohto rozsudku, sa vzhľadom na skutočnosť uvedenú v bode 18 tohto rozsudku nezdá takej povahy, že by zabezpečilo minimálnu úroveň ochrany vyžadovanej už citovaným rozsudkom *Robins a i.*
- 47 V dôsledku toho treba na piatu a šiestu otázku odpovedať tak, že smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenia, ktoré Írsko prijalo po vydaní už citovaného rozsudku *Robins a i.*, neznamenajú splnenie povinností uložených touto smernicou a že hospodárska situácia členského štátu nepredstavuje výnimočnú okolnosť, ktorá môže odôvodniť zníženie úrovne ochrany záujmov zamestnancov, pokiaľ ide o ich nároky na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému.

O siedmej otázke

- 48 Svojou siedmou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2008/94 vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že opatrenia prijaté Írskom po vydaní už citovaného rozsudku *Robins a i.* nemali za následok to, že by žalobcom v konaní vo veci samej umožnili získať viac ako 49 % hodnoty ich nadobudnutých nárokov na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému, sama osebe predstavuje závažné porušenie povinností tohto členského štátu.
- 49 Poškodení jednotlivci majú voči členskému štátu právo na náhradu, ak sú splnené tri podmienky, a to že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať im práva, porušenie tejto normy je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť (rozsudky z 24. marca 2009, *Danske Slagterier*, C-445/06, Zb. s. I-2119, bod 20, ako aj z 9. decembra 2010, *Combinatie Spijker Infrabouw-De Jonge Konstruktie a i.*, C-568/08, Zb. s. I-12655, bod 87 a citovaná judikatúra).
- 50 Siedma otázka sa týka druhej z týchto podmienok.

- 51 Po vydaní už citovaného rozsudku *Robins a i.*, konkrétne 25. januára 2007, boli členské štáty upovedomené, že správne prebratie článku 8 smernice 2008/94 vyžaduje, aby zamestnanec získal v prípade platobnej neschopnosti svojho zamestnávateľa aspoň polovicu dávok v starobe vyplývajúcich z nadobudnutých nárokov na dôchodok, na ktoré platil odvody v rámci podnikového doplnkového dôchodkového systému.
- 52 Za týchto okolností treba konštatovať, že hoci povaha a rozsah povinnosti, ktorá členským štátom vyplýva v zmysle článku 8 smernice 2008/94, ktorého cieľom je priznať práva jednotlivcom, boli jasné a presné najneskôr od 25. januára 2007, Írsko nepristúpilo k riadnemu splneniu tejto povinnosti, čo predstavuje dostatočne závažné porušenie tejto právnej normy v rámci prípadného preskúmania zodpovednosti tohto členského štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom.
- 53 V dôsledku toho treba na siedmu otázku odpovedať tak, že smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že opatrenia prijaté Írskom po vydaní už citovaného rozsudku *Robins a i.* nemali za následok to, že by žalobcom v konaní vo veci samej umožnili získať viac ako 49 % hodnoty ich nadobudnutých nárokov na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému, sama osebe predstavuje závažné porušenie povinností tohto členského štátu.

O trovách

- 54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na nároky bývalých zamestnancov na dávky v starobe z doplnkového dôchodkového systému zriadeného ich zamestnávateľom.**
2. **Článok 8 smernice 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že na určenie, či si členský štát splnil povinnosť uvedenú v tomto článku, nemožno zohľadniť dávky zákonného dôchodku.**
3. **Článok 8 smernice 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa uplatňoval, stačí, ak v deň, keď nastane platobná neschopnosť zamestnávateľa, nemá podnikový doplnkový dôchodkový systém dostatočné finančné krytie a z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemá zamestnávateľ potrebné prostriedky na zaplatenie odvodov postačujúcich na to, aby sa umožnilo úplné vyplatenie dávok dlžných príjemcom. Nie je nevyhnutné, aby títo príjemcovia preukázali existenciu ostatných okolností, ktoré viedli ku kráteniu ich nárokov na dávky v starobe.**
4. **Smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenia, ktoré Írsko prijalo po vydaní už citovaného rozsudku *Robins a i.*, neznamenajú splnenie povinností uložených touto smernicou a že hospodárska situácia členského štátu nepredstavuje výnimočnú okolnosť, ktorá môže odôvodniť zníženie úrovne ochrany záujmov zamestnancov, pokiaľ ide o ich nároky na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému.**

5. **Smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že opatrenia prijaté Írskom po vydaní už citovaného rozsudku Robins a i. nemali za následok to, že by žalobcom v konaní vo veci samej umožnili získať viac ako 49 % hodnoty ich nadobudnutých nárokov na dávky v starobe z podnikového doplnkového dôchodkového systému, sama osebe predstavuje závažné porušenie povinností tohto členského štátu.**

Podpisy